

Ректор Харківської державної
академії дизайну і мистецтв
проф. Олександр СОБОЛЄВ

« » 2025 __ р.

ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

ВЕЙ ВЕНЬЦЮНЬ
на тему «ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН СУЧАСНИХ МІСЬКИХ
ПАРКІВ НА ПРИБЕРЕЖНИХ ТЕРИТОРІЯХ (НА ПРИКЛАДІ КНР)»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю В2 Дизайн, галузь знань 02 – Культура і мистецтво

Дисертація ВЕЙ Веньцзюнь «ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН СУЧАСНИХ МІСЬКИХ ПАРКІВ НА ПРИБЕРЕЖНИХ ТЕРИТОРІЯХ (НА ПРИКЛАДІ КНР)» виконана на кафедрі дизайну середовища Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

У попередній експертизі дисертації, проведеної на розширеному міжкафедральному семінарі ХДАДМ, беруть участь двоє рецензентів: БОНДАРЕНКО Ірина Володимирівна – кандидат архітектури, професор кафедри дизайну середовища та КРИВУЦ Світлана Василівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну середовища.

За результатами аналізу змісту дисертаційного дослідження ВЕЙ Веньцзюнь «ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН СУЧАСНИХ МІСЬКИХ ПАРКІВ НА ПРИБЕРЕЖНИХ ТЕРИТОРІЯХ (НА ПРИКЛАДІ КНР)», поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також враховуючи підсумки публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації, яку проведено на розширеному міжкафедральному семінарі 21 листопада 2025 р., визначено наступне:

Актуальність теми дисертації впливає з необхідності вирішення глобальних викликів урбанізації та кліматичних змін. Прибережні території міст, історично мали промислові, транспортні чи комерційні функції. Це призвело до їхньої фізичної та екологічної деградації, а також до соціального відчуження цих цінних міських зон від мешканців. На сьогодні існує гостра потреба у рефункціоналізації цих просторів. Сучасні тенденції, які спостерігаються як у Європі, так і в Азії, вимагають перетворення прибережних територій на екологічно стійкі та естетично привабливі рекреаційні комплекси. Йдеться про створення якісних публічних просторів, здатних виконувати не лише рекреаційну, а й екологічну (буферну) функцію.

Вивчення досвіду Китайської народної республіки є особливо важливим через безпрецедентні масштаби та швидкість урбаністичних трансформацій. Китай зіткнувся з інтенсивним промисловим навантаженням на водні ресурси та масовим викликом запобігання повеням, що вимагало інноваційних та комплексних стратегій у ландшафтному проектуванні. Завдяки таким державним програмам, як «місто-губка» (Sponge City), КНР стала світовим полігоном для розробки інтегрованого еколандшафтного дизайну. Ці програми знаменують собою принциповий перехід від суто утилітарного інженерного підходу (бетонування, каналізація) до адаптивного, природно-орієнтованого дизайну, що є взірцем для наслідування. Аналіз цих проєктів, зокрема досвіду провідних дизайнерів (наприклад, Юй Кунцзяня), дозволяє встановити передові концепції та принципи щодо створення парків на прибережних територіях.

Для українських міст із їхнім значним, але часто невикористаним прибережним потенціалом (наприклад, річки Дніпро, Південний Буг, великі водосховища), вивчення китайських рішень набуває важливого значення. Україна, як і Китай у минулому, стикається з проблемами застарілої промислової інфраструктури біля води та необхідністю відновлення територій. Адаптація принципів Sponge City та естетики інклюзивного ландшафтного дизайну КНР може стати основою для формування національної стратегії рефункціоналізації прибережних зон, забезпечуючи їхню довгострокову стійкість, функціональну багатогранність та підвищення якості життя мешканців. Таким чином, дослідження закладає методологічний фундамент для трансформації не тільки китайських, але й українських прибережних зон у сучасні, екологічно відповідальні та естетично цінні публічні простори. Отже, все це зумовлює **актуальність** теми дослідження.

Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами академії та кафедри. Дисертаційна робота виконана відповідно до державних пріоритетів у сфері формування комфортного середовища, які затверджені Постановою Кабінету Міністрів України № 37 від 20 січня 1997 р. «Про першочергові заходи щодо розвитку національної системи дизайну та ергономіки...». Окрім того, дослідження є складовою науково-дослідної роботи Харківської державної академії дизайну і мистецтв «Сталий розвиток як вектор формування сучасної проєктної культури» (№ у держ. реєстрі: 0122U200902).

Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Наукові результати дисертаційної роботи отримані автором самостійно. У науковий обіг введено великий обсяг нових об'єктів, які презентують сучасну проєктну практику Китаю в галузі формування прибережних ландшафтів і вирізняються глибоким переосмисленням культурних традицій.

Автором систематизовано організацію ландшафту міських набережних парків, що ґрунтується на чотирьох схемах планування (лінійній, осьовій, кластерній та комбінованій), які забезпечують динамічну адаптивність до ландшафту та гармонію в тріаді «екологія-простір-культура».

Особливу увагу приділено дизайнерським аспектам формування сучасних міських парків на прибережних територіях (малим архітектурним формам, арт-

інсталяціям, ленд-арту), які виступають ключовими екологічними, освітніми та історичними маркерами, що підвищують соціокультурну якість середовища.

Новизна основних результатів дисертаційного дослідження полягає у всебічному опрацюванні проблематики, в якій вперше визначено провідні принципи, за якими формується дизайн міських парків на прибережних територіях Китаю; встановлено провідні проєктні підходи, що реалізують впровадження екологічних принципів у міські парки на прибережних територіях КНР; систематизовано та типологізовано планувальні схеми, що відображають організацію середовища означених парків; розроблено класифікацію середовища міських парків на прибережних територіях за критеріями композиційного розміщення водного об'єкту; опрацювання берегової лінії; просторової структури; виокремлено основні категорії, що визначають проєктні прийоми у реалізації біофільного підходу в формуванні дизайну сучасних прибережних парків Китаю; доведено, що ландшафтний дизайн прибережних парків у Китаї демонструє системне впровадження трьох ключових концепцій (екологічної стійкості, рослинності як інфраструктури, адаптивного повторного використання), що перетворюють рекреаційні зони на багатофункціональне, екологічно стійке та культурно насичене середовище; обґрунтовано, що впровадження арт-інсталяцій у ландшафтний дизайн прибережних парків Китаю є цілісною стратегією екологічного підходу. Набуло подальшого розвитку розуміння ролі біофільного формоутворення як актуального підходу в дизайні міських прибережних парків КНР; вдосконалено уявлення про малі архітектурні форми у прибережних парках Китаю як об'єктів, що виконують не лише утилітарну, а й культурно-естетичну та соціальну функції.

Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Достовірність результатів роботи, базується на аналізі та систематизації світових та українських наукових джерел щодо проєктних підходів до ландшафтного дизайну прибережних міських парків від суто інженерного до стратегічного міждисциплінарного напрямку. Вей Веньцзюнь надав переконливий обсяг наукової літератури першої чверті ХХІ ст., який безпосередньо стосується досліджуваної проблематики, виокремлюючи результати робіт китайських вчених та порівнюючи їх з науковими роботами, що виконані у Західній Європі та США. Все це сприяло достовірності та обґрунтованості отриманих ним результатів.

Дослідження базувалося на комплексному, мультидисциплінарному підході. Використано холістичний, інституційний, компаративний та художньо-естетичний методи. Методична база включала евристичні (натурне обстеження), інтерпретаційні (системний аналіз) та спеціальні художні (композиційні) методи.

Положення дисертації достатньо апробовані та обговорені на трьох наукових та науково-практичних конференціях міжнародного рівня.

Предмет та об'єкт дослідження, запропонована проблематика відповідають, згідно стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, теоретичному змісту предметної області спеціальності В2 Дизайн.

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів.

Теоретичним здобутком роботи є визначення основних концепцій та підходів, за якими вирішується сучасний дизайн парків на територіях з індустріальним минулим. Ці висновки можуть бути застосовані в аналітико-проектній діяльності з питань організації дизайну середовища. Підсумки аналітичної частини дослідження, а також систематизована у ньому сучасна проектна практика, може бути залучена у процесах професійної підготовки дизайнерів, а також при написанні спеціальної літератури з проектування сучасного ландшафтного середовища.

Практичне значення дослідження полягає у тому, що встановлені дизайнерські прийоми дозволять оптимізувати проектний процес з розробки дизайну парків на постіндустріальних територіях. Це має сприяти створенню середовища, яке вирішує екологічні запити сучасного суспільства відповідно стратегії сталого розвитку.

7. Апробація результатів дослідження. Положення дисертації достатньо апробовані та обговорені на трьох наукових та науково-практичних конференціях всеукраїнського та міжнародного рівнів.

Прикладні науково-технічні дослідження: матеріали III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 3–5 квіт. 2019 р., м. Івано-Франківськ. ПВНЗ Університет Короля Данила, 2019.

Еволюція уявлень в архітектурній і художній освіті: погляд в майбутнє: мат-ли міжнар. наук.-практ. інтерн.-конф., Харків, ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020 р.

Синтез візуальних мистецтв крізь сторіччя: діалоги про вищу художню освіту Харкова: зб. ст. міжнар. наук.-практ. конф., 6 жовт. 2021 р. Харків: ХДАДМ, 2021.

8. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації. Основні результати дисертації були оприлюднені у трьох статтях, що вийшли у фахових наукових виданнях за спеціальністю 022 Дизайн. Усі статті написані автором особисто та розкривають зміст провідних висновків по роботі.

Статті в наукових фахових виданнях України, зарубіжних та монографії

1. Вей Веньцзюнь, Трегуб Н.Е. Ретроспектива формування архітектурно-ландшафтних комплексів на території Китаю. Традиції та новачі у вищій архітектурно-художній освіті: Зб. наук. статей ХДАДМ, 2019, №1. 128 с. С. 11-17.

2. Вей Веньцзюнь, Трегуб Н.Є. Ареали проблематики ландшафтно-екології в Китаї (на прикладі концепції садово-паркового ансамблю YUNNAN JADE BUTTERFLY). Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка /[редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. - Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика»,

2021, Том 1., Вип. 35. С. 47-53.

3. Alnikov Yevhen, Wei Wenjuan, Trehub Nataliia, Bondarenko Viktoriya. Sustainability 3D Printer Technology. European Journal of Arts. Scientific journal., Vienna, № 1, 2021. 208 p. P. 183-196. (Англійською мовою) <https://doi.org/10.29013/EJa-21-1-183-196>

4. Yermakova, T., & Wei Wenjun. Biophilic Approach in Forming the Landscape Design of Urban Coastal Parks: (on the Example of China). Culture and Arts in the Modern World, (26) 2025. 179–189. <https://doi.org/10.31866/2410-1915.26.2025.340335>

5. Вей Веньцзюнь, Кутателадзе В.В., Трегуб Н.Є. Інноваційний дизайн скляних мостових споруд Китаю. Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2025, Том 1. Вип. 86. С. 122-128.

6. Wenjun Wei. *Fundamentals of Landscape Ecology*. Universal Wiser Publisher, 2021. 252 p.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Вей Веньцзюнь, Трегуб Н. Є. Інноваційні архітектурні об'єкти в контексті стратегії науково-технічного розвитку Китаю. У: *Прикладні науково-технічні дослідження: матеріали III міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 3–5 квіт. 2019 р., м. Івано-Франківськ*. Івано-Франківськ: ПВНЗ Університет Короля Данила, 2019. С. 157.

2. Вей Веньцзюнь. Ландшафтна екологія в системі освітніх програм університетів Китаю. У: *Еволюція уявлень в архітектурній і художній освіті: погляд в майбутнє: мат-ли міжнар. наук.-практ. інтерн.-конф., Харків, листопад 2020 р. / за заг. ред.: Г. О. Осиченко, І. В. Древаль, О. А. Попова та ін.* Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. С. 68–69.

3. Вей Веньцзюнь. Синтез архітектурного та дизайнерського формоутворення об'єктів в ландшафті Китаю. У: *Синтез візуальних мистецтв крізь сторіччя: діалоги про вищу художню освіту Харкова: зб. ст. міжнар. наук.-практ. конф., 6 жовт. 2021 р.* Харків: ХДАДМ, 2021. С. 9–10.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Вей Веньцзюнь на тему «ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН СУЧАСНИХ МІСЬКИХ ПАРКІВ НА ПРИБЕРЕЖНИХ ТЕРИТОРІЯХ (НА ПРИКЛАДІ КНР)».

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дослідження дисертація Вей Веньцзюнь на тему «ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН СУЧАСНИХ МІСЬКИХ ПАРКІВ НА ПРИБЕРЕЖНИХ ТЕРИТОРІЯХ (НА ПРИКЛАДІ КНР)» повністю відповідає науковому профілю спеціальності В2 Дизайн, вимогам Порядку підготовки

здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261, та пункту 11 Порядку присудження ступеня з присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами публічної презентації наукових результатів дисертації рекомендувати дисертацію за темою «ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН СУЧАСНИХ МІСЬКИХ ПАРКІВ НА ПРИБЕРЕЖНИХ ТЕРИТОРІЯХ (НА ПРИКЛАДІ КНР)», за спеціальністю В2 – Дизайн до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

ГОЛОВА

фахового семінару:

кандидат мистецтвознавства, доцент

Владислав КУТАТЕЛАДЗЕ